

JAKUB WRÓBEL

FORTYFIKACJE AZJI, AFRYKI ORAZ OBU AMERYK

FORTIFICATIONS OF ASIA, AFRICA AND AMERICAS

JAKUB WRÓBEL

FORTYFIKACJE AZJI, AFRYKI ORAZ OBU AMERYK

FORTIFICATIONS OF ASIA, AFRICA AND AMERICAS

AZJA		Indie		Tadżykistan		Armenia		Tunezja	
Chiny		Delhi	29	Istarawszan	44	Amberd	57	Suza	63
Wielki Mur Ch.	6	Kumbalgarth	32	Chodżent	45	Smbataberd	58	Kelibia	66
Pekin	10	Amber	34	Uzbekistan		Turcja		Maroko	
Xi'an	11	Sri Lanka		Buchara	46	Ankara	59	Al-Suwajra	67
Yiayuguan	13	Galle	36	Syria		AFRYKA			
Wietnam		ZEA		Krak Chevalier	47	Egipt			
Hue	15	Abu Zabi	38	Jordania		Kair			
Japonia		Oman		Kerak	50	61			
Himeji	16	Nizwa	41	Gruzja					
Matsuyama	18	Rosja		Chertwizi	54				
Osaka	20	Władywostok	42	Achalciche	55				
Hiroshima	21								
Korea Płd									
Suwon	22								
Indonezja									
Yogyakarta	24								
Filipiny									
Manila	26								
Iran									
Bam	28								

Etiopia		Namibia		Kuba		Kolumbia	
Gondar	69	Fort Namutoni	77	Hawana	109	Cartagena	123
Ghana		RPA		Haiti		Wenezuela	
Cape Coast	70	Kapsztadt	78	Fort Laferrière	112	Cumana	125
Angola		Port Elizabeth	81	Dominikana		Brazylia	
Luanda	72	Eshowe	82	Puerta Plata	113	Forte Orange	126
Zanzibar		AMERYKI		Portoryko		Salwador	127
Stone Town	74	Kanada		San Juan	115	Peru	
Kenia		Quebec	84	W-y Dziewicze		Sascayhuaman	128
Mombasa	75	Toronto	89	Charlotte Amalie	117		
		Louisbourg	91	St. Kitts and Nevis			
		i Halifax		F. Brimstone Hill	119		
		USA		Panama			
		Fort Niagara	93	Portebelo	121		
		Fort Ticonderoga	95				
		Fort Donelson	97				
		Fort Pulaski	98				
		Fort Monroe	101				
		Fort Sumter	103				
		Saint Augustine	104				
		Meksyk					
		Veracruz	107				

Wstęp

Na świecie istnieje wiele wspaniałych zamków, fortyfikacji świadczących o potęgę władców, które miały chronić przed ewentualnym wrogiem. Album ten jest próbą ukazania wielości stylów budownictwa obronnego w różnych zakątkach świata. Są tutaj starożytne budowle budowane na przestrzeni wielu setek kilometrów jak Wielki Mur Chiński czy budowle wznoszone przez imperia kolonialne na przykład w Afryce, czy też zamki krzyżowców, które powstawały na Bliskim Wschodzie. Oczywiście album nie wyczerpuje tematu, wiele obszarów zostało pominiętych, jednakże, to co udało mi się zgromadzić w tej książce mam nadzieję daje pełny wyraz tego, co najistotniejsze w tym temacie. Zapraszam zatem do lektury!

Jakub Wróbel

Introduction

On the world exist many wonderful castles, fortifications proving the power of the rulers, which were supposed to protect against a possible enemy. This album is an attempt to show the multitude of styles of defensive construction in various parts of the world. There are ancient buildings here built over many hundreds of kilometers such as Great Wall of China or building erected by colonial empires for example in Africa, or Crusaders castles, that were created in the Middle East. Of course, the album does not exhaust the topic, many areas have been omitted, but what I managed to gather in book, I hope, gives a full impression of what is most important in this topic!

Jakub Wróbel

Miejsca w Azji opisywane w albumie
The places in Asia described in the album

Budownictwo obronne Bliskiego i Dalekiego Wschodu istniało wiele tysięcy lat, były to najstarsze budowle tego typu na świecie. Wielki Mur Chiński oraz mury obronne Xi'an - dawnej stolicy Chin świadczyły o potędze imperium chińskiego. Na Bliskim Wschodzie budownictwo obronne istniało już w czasach starożytnej Mezopotamii. Nowożytnie fortyfikacje na Sri Lance, w Indonezji są dziedzictwem czasów kolonialnych budowanych przez Europejczyków według europejskich wzorców. Zamki krzyżowców na terenach obecnej Syrii oraz Jordanii to również dzieło europejskich przybyszy. Wojna w Indochinach również miała wpływ na budownictwo fortyfikacyjne.

The defensive structures of the Middle and Far East existed for many thousands of years and were the oldest structures of this type in the world. The Great Wall of China and the defensive walls of Xi'an - the former capital of China - testified to the power of the Chinese Empire. In the Middle East, defensive construction existed already in the times of ancient Mesopotamia. Modern fortifications in Sri Lanka and Indonesia are a legacy of colonial times built by Europeans according to European models. Crusader castles in what is now Syria and Jordan were also the work of European arrivals. The war in Indochina also had an impact on fortification construction.

Wielki Mur Chiński

The Great Wall of China

Wielki Mur ciągnie się przez północne Chiny od Shanhaiguan nad zatoką Liaodong do Jiayuguan w górach Nan Shan na długości 2 400 km. Jego początki sięgają VII wieku przed naszą erą, ale gargantuicznego oblicza zaczął nabierać za panowania Qinshi Huangdi, pierwszego cesarza z dynastii Qin, który jednoczył Chiny. Nakazał on połączyć istniejące obwałowania, wybudować wieże strażnicze, żeby ostrzegać ówczesną stolicę Xi'an przed atakiem

6

Na zdjęciach fragmenty muru w okolicach Badaling · On the photos fragments of the wall in the Badaling area

The Great Wall stretches across northern China from Shanhaiguan on the Gulf Liaodong to Jiayuguan in Nan Shan Mountains over a length of 2,400 km. Its origins date back to the 7th century BC but it began to take on gargantuan appearance during the reign of Qinshi Huangdi, the first emperor from Qin dynasty, who united the China. He ordered to connect the existing embankments and build a watchtowers to warn the capital Xi'an against an attack

Sacsayhuaman

Lama
- symbol
Peru

Lama -
symbol
of Peru

128

Kompleks inkaskich kamiennych murów wzniesionych w pobliżu miasta Cuzco w Peru, na wysokości ponad 3600 metrów nad poziomem morza. Znajduje się na liście UNESCO. Nie jest do końca jasne, czemu miało służyć to miejsce. Nie jest znany również okres, w którym te mury powstały. Kamienne monolity zostały połączone ze sobą bez zaprawy

Complex of Inca stone walls built near the city of Cuzco in Peru at an altitude of over 3,600 above sea level. Is on the UNESCO list, it is not entirely clear what this place was intended for. The period in which the walls were built is also unknown. The walls were built together without mortar

ODKRYJ Z NAMI AMERYKĘ
WYCIECZKI DO 50 STANÓW Z POLSKIM PRZEWODNIKIEM

WYCIECZKI W NAJDALSZE ZAKĄTKI ŚWIATA
152 KRAJE NA WYCIĄGNIĘCIE REKI

WYJAZDY PIELGRZYMKOWE
ORAZ RELIGIJNO-POZNAWCZE

WYPRAWY DLA MŁODZIEŻY

WYJAZDY SPORTOWO -ROZRYWKOWE

GÓRSKIE WYPRAWY
I TE WYMAGAJĄCE WIEKSZEGO WYSIĘKU

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI:

REK TRAVEL POLSKA
ul. Śródmiejska 9
64-920 Piła
+48 530 808 808
www.rektravel.com

Rek Travel Polska

Rek Travel Polska

Wydawca/Publisher	Wydawnictwo Multimedia Art 85-133 Bydgoszcz, ul. Konopna 20/12 tel. 604687579 e-mail: multimedia.art.byd@gmail.com
Tekst/Text	Jakub Wróbel
Tłumaczenie/Translation	Jakub Wróbel
Zdjęcia/Photo	Jakub Wróbel, Bożena i Jan Wawrzekowicz, Dariusz Lebioda, Biuro Podróży Rek Travel, Agnieszka Kołodziejska, Marta Kitta, Wikipedia- domena publiczna, Portal internetowy Tripadvisor, Bernard Gagnon, Remi Kaupp, Piotr Napierała, Wojciech Maślanka, Jan Górak, Sławomir Gonkowski, Jurij Szynkariewskij, Jarosław Chorzępa, Dariusz Jasiński, Łukasz Wronowski, Andrzej Daszyński Archive, Ivan Vystrcil, Serwis internetowy mombasa- continental.com, sharemykenya.com, Venezuela, te extrano, novascotia.com, Dariusz Słowikowski Archive, Halifax Municipal Archive, Phil Curme
Zdjęcia okładkowe/Cover photo	Dariusz Jasiński, Sławomir Gonkowski, Wikipedia
Opracowanie, Skład/Compilation, set	Jakub Wróbel
Druk/Printing	
Obrazy i mapy	Domena publiczna
ISBN: 978-83-967385-5-4	

© Wszelkie Prawa Zastrzeżone/All Right Reserved, Bydgoszcz 2024

Od setek tysięcy lat człowiek posiadał potrzebę obrony swoich domostw, granic, w tym celu budował mury, zamki oraz twierdze. Książka prezentuje światowe dziedzictwo kultury jakim są zamki i obiekty fortyfikacyjne od muru chińskiego aż po fortyfikacje Ameryki Południowej, w tymże bez Europy, która została pokazana w oddzielnej publikacji albumowej.

For hundreds of thousands of years, man had the need to defend his homes, borders, for this purpose he built walls, castles and fortresses. The book presents the World cultural heritage of castles and fortifications. From the Great Wall of China until South America, including without Europe, which was presented in the other book.

O autorze:
Jakub Wróbel
ur. 2 września 1979
w Warszawie,
absolwent
Państwowej
Szkoły Filmowej
Telewizyjnej
i Teatralnej w Łodzi.
Filmowiec, fotograf,
grafik, z zamiłowania
historyk

About author:
Jakub Wróbel
born in September 2,
1979 in Warsaw,
graduate
National Film School
in Lodz in Poland.
Filmmaker, photographer,
graphic designer,
historian by passion

ISBN 978-83-96738-5-5-4

